

तिहारका लागि पाला बनाउन व्यस्त कुमालहरु

भापा (प्रस) । तिहार आउने लामा बाह्रदशी ६ कुमाल बस्तीका केटाकेटीदेखि लिएर बुढबुढासम्म यतिबेला पाला बनाउन व्यस्त छन् । तिहारमा विधो बाल्य पालाको अत्यधिक माग हुने भएकाले बिक्रीका लागि कुमालहरुलाई पाला बनाउन प्याम्पनप्याइ भएको हो । माटोको पाला बनाउने, सुकाउने, र पोल्ने काममा कुमालहरु सघाउने गरेका छन् ।

स्थानीय प्रदीप पाण्डे विगत १५-२० दिनदेखि लगातार चक्रमा पाला बनाउन लागि रहेका छन् । मोटर जडान गरिएको चक्रमा उनी निरन्तर पाला बनाउँदैछन् । विनाभरि

उनी २ हजारजति पाला बनाउँछन् । ती कौचो पालालाई उनको आमा उर्मिलादेवी पाण्डेले धाममा सुकाउने काम गरिरहेकी छन् । मुकिसकेपछि त्यसलाई रेषाउने पनि उनैले गरिरहेकी

छन् । रंग लगाइसकेपछि आगोको भट्टीमा पोल्ने काम भने उर्मिलाका श्रीमान् धनेश्वर पाण्डेले गरिरहेका छन् । ५ जनाको उनीहरुको परिवारमा बुढ बुवाबाहेक सबैजना माटोको

भाडा बनाउन जुटिरहेका छन् । छिमेकी १२ वर्षिया दुर्गा पाण्डेले पनि पाला सुकाउन व्यस्त छन् । उनलाई १२ वर्षकी सुज पाण्डेले सघाइरहेका छन् । त्यस्तै धरुदेउकी १४ वर्षिया विमला पाण्डेलाई पनि माटोको भाडा रेषाउन फुर्सव छैन । उनी साधीभाइलाई साथ लिएर घडामा रंग लगाइरहेकी छन् । तिहारमा बिक्री गर्नका पाला लगावतका माटोको भाडा तयार गर्न बाह्रदशी कुमाल बस्तीका कुमालहरु यतिबेला रातिभन्दा नभन्दी लागि रहेका छन् । उनीहरुले बनाएको भाडा बाटोभरि विस्कनु सुकाएजसरी सुकाएको छ ।

✧ बाँकी तस्मा पृष्ठमा

कोरोनाबाट भापामा एकैदिन ४ जनाको मृत्यु

भापा (प्रस) । लगातार मानव क्षति हुने क्रममा भापामा कोरोना संक्रमणबाट आइतबार एकैदिन ३ जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा दुई पुरुष र एक महिला रहेका छन् । अर्जुनभारा, भद्रपुर र वनक नगरपालिकाका एक-एक जनाको मृत्यु भएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले जनाएको छ ।

यसक्रममा पूर्व गाविस सचिव एवं भद्रपुर जेसीजका पूर्व अध्यक्ष कुमुदचन्द्र भाको कोरोना

संक्रमणबाट मृत्यु भएको छ । भद्रपुर ५ निवासी ६३ वर्षिय भाको आफ्नै घरमा बिहान ४.१५ बजे मृत्यु भएको हो । उनले कात्तिक २१ गते मेची प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुरमा गरेको पिसआर परीक्षणको रिपोर्ट पोषेटिम आएको नगर प्रमुख जीवनकुमार श्रेष्ठले बताए । भाको मृत्यु भएपछि उनको रिपोर्ट आइतबार बिहान ६.३० बजे घरमै मृत्यु भएको

बताए । भा भद्रपुर जेसीजका सन् १९९६ का अध्यक्ष एवम् नेपाल जेसिज का पूर्व राष्ट्रिय उपाध्यक्ष रहेका थिए । उनले लामो समय गाविस सचिव भएर काम गरेका थिए । त्यस्तै अर्जुनभारामा एकजना कोरोना संक्रमितको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा अर्जुनभारा नगरपालिका वडा नं ६ को ८१ वर्षिया धरेल घरको बुढा रहेका छन् । उनको आइतबार बिहान ६.३० बजे घरमै मृत्यु भएको

वडाध्यक्ष लोकनाथ गौतमले बताए । शनिबार विराट मेडिकल कलेज विराटनगरमा गरेको पिसआर परीक्षणमा उनलाई पोषेटिम देखाएको थियो । त्यस्तै आइतबार दिउँसो वनकका एक बुढको कोरोना संक्रमणबाट मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा वनक ६ का ८३ वर्षिय सिताराम धर्पाला रहेका छन् । उनको दिउँसो २ बजे विराटनगरको म्याक्स हस्पिटलमा

✧ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

देउसी भैलो खेल बिर्तामोड नगरपालिकाले लगायो रोक

बिर्तामोड (प्रस) । बिर्तामोड नगरपालिकाले तिहारमा देउसी भैलो खेल रोक लगाएको छ । बिर्तामोड नगरपालिकाको कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा राहत व्यवस्थापन नगर समन्वय समितिले देउसी भैलो खेल्ने, नाचगान गर्ने जस्ता सबै क्रियाकलापहरु बन्द गर्ने निर्णय गरेको हो । शुक्रबार बसेको समितिको बैठकले सबै पक्षसँग समन्वय गरी चाडवाडलाई एकाधरमा मात्र सीमित गरी मनाउने

साथै नगरीभित्र संचालित होटल, रेष्टुरेन्ट राति ८ बजेपछि बन्द गर्ने निर्णयसमेत गरेको छ । नगरीभित्रका व्यापार व्यवसाय र बजारहरु पूर्णरूपमा नेपाल सरकारद्वारा जारी स्वास्थ्य मापदण्डको पूर्ण पालना गरी संचालन गर्ने गराउने, त्यसको नगर प्रमुख, उप-प्रमुख समेतको टोलीबाट अनुमति नगरी नगरीभित्र रहेका यातायात कार्यालय, विद्युत प्राधिकरणजस्ता भीडभाड हुने

✧ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

लिम्बुवान र कोचिला एक, बहुलराष्ट्रिय मोर्चा निर्माण

बिर्तामोड (प्रस) । एकलाएकले र एकअर्काको विपरित भएर जातीय आन्दोलन गर्दा पार नलागेपछि अन्ततः लिम्बुवान र कोचिला एक भएका छन् । पूर्वी नेपालमा आ-

म्फुको जातीय प्रान्तको लागि लागि लडेर थाकेका लिम्बुवान र कोचिलाले अब मोर्चा बनाएर आन्दोलन गर्ने भएका हुन् । तीन वर्ष लामो छलफलपछि संघीय

लिम्बुवान पार्टी र कोचिला एकता मोर्चाले बहुलराष्ट्रिय मोर्चा निर्माण गरेका हुन् । आइतबार बिर्तामोडमा एक कार्यक्रम गरी पहिलो पटक त्यस मोर्चालाई सार्वजनिक गरिएको हो ।

दुरीतिहारको कम्प्युटि सरकारले देशमा परिवर्तनको आभास दिन नसकेपछि लामो छलफल गरेर अन्ततः आदिवासीहरुको एउटा

✧ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

नयाँमिलन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को शेयर धनी सदस्यहरुमा

चौथो वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

आदरणीय शेयरधनी महोदय/महोदया, उपरोक्त सहसंस्थापक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. बिर्तामोडको मिति २०७७/०७/१६ गते आइतबारका दिन बसेको वार्षिक साधारण सभाको निर्णयको विवरणको आधारमा सहकारी संस्थाको साधारण सभा जसबाट निर्णय गरिनेछ।

क्र.सं.	मिति	विवरण	स्थान
१	२०७७-८-१०	बिर्तामोड वार्ड नं. १, वार्ड नं. २ र अर्जुनधारा बसपार्क धरिचाका शेयर सदस्यहरु	कार्यालय भवन, बिर्तामोड ४ सडका कम्प्लेक्स
२	२०७७-८-११	बिर्तामोड वार्ड नं. ६ र ४ का शेयर सदस्यहरु	
३	२०७७-८-१२	बिर्तामोड वार्ड नं. ७ र ५ का शेयर सदस्यहरु	
४	२०७७-८-१३	बिर्तामोड वार्ड नं. ८ र ४ का शेयर सदस्यहरु	
५	२०७७-८-१४	बिर्तामोड वार्ड नं. ९ र ५ का शेयर सदस्यहरु	
६	२०७७-८-१५	बिर्तामोड वार्ड नं. ३ र छुटेका बाँकी सम्पूर्ण क्षेत्रका शेयर सदस्यहरु	

छलफलका विषयहरु:

१. साधारण सभामा सहभागीता
२. संस्थाको आ.व. २०७६/०७७ को लेखापरिणत प्रतिवेदन माथि छलफल गरि बरिचि गर्ने
३. संस्थाको आ.व. २०७६/०७७ को लेखा समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत एवं छलफल गरि बरिचि गर्ने
४. साल आ.व. २०७६/०७७ को मिति, कार्यक्रम, बजेट माथि छलफल गरि बरिचि गर्ने
५. साल आ.व. २०७६/०७७ को लागि लेखा परिसरको नियुक्ति र निजको पारिश्रमिक विवरण गर्ने
६. उ.उ.स. सभामा सहभागीता
७. शेयर सदस्यसभामा सहभागीता
८. कार्यवाही शैलीको सुधार
९. साधारण सभाको निर्णय पुरिवाकासा नहि गरि निर्णय गर्नेको लागि सडकचलक समितिको तर्फबाट ५ जना र शेयर सदस्यको तर्फबाट ५ जना प्रतिनिधिको चयन गर्ने
१०. उपरोक्त संस्था सँग स.स. (सहकारिता) गर्ने
११. मिति तथा कार्यविधि संशोधन तथा बरिचि गर्ने
१२. सडकचलक समिति को निर्णय बमोजिम शेयर सदस्यहरुलाई कोसि-१२ को कारण लकडाउन भएको बसतमा कर्जा ब्याजमा दिएको ब्याज छुट सार्थ अनुमोदन
१३. सेवा केन्द्र विस्तार
१४. विविध

नोट:

१. प्रतिवेदन माथि, छलफल गर्नेको लागि आह्वान अनुसन्धान नभएको मिति २०७७ साल कार्तिक १५ गते बिनास कार्यालयमा बुझाइदनु अनुरोध छ ।
२. उपरोक्त उपरिबिल सार्थ उपरिबिल पुरिवाकासा हस्ताक्षर गर्ने सदस्य महोदय/महोदयालाई परिचालन सचिवको व्यवस्था गरिएको छ ।
३. बससुक्त चाबो दिई सुरक्षाकर्ता लापेटक अवसाई उपरिबिलको लागि अनुरोध छ ।

सुमित्रा रेग्मी
व्यवस्थापक
संचालक समितिको आसाले

माता पाथिभरा फर्निचर | श्री पिस दराज बक्स पलड दु पिस दराज सोफा सेटहरु

प्रो. देवी दंगाल ☎ 9841351368, 9806035571

बिर्तामोड-९, चाएपाने
सो-रुम: कनकाई-१, दुर्गापुर

लगायत घरायसी सजावटका सम्पूर्ण फर्निचरका सामानहरु ज्याएन्टीका साथ बिक्रि गरिन्छ ।

सम्पादकीय

प्रयोग गरौं बितामोडको फूल

फूलहरूको पर्व तिहार आउने लागेको छ । तिहारलाई फूलै-फूलको पर्व भन्ने गरिन्छ । तिहारमा सयपत्री फूलको महत्व विशेष छ । तिहारमा फूल यति धेरै आवश्यक हुन्छ कि लाखौं रुपैयाँको फूल भारतबाट वर्षेनि आयात हुने गरेको छ । नेपालमा पर्याप्त र व्यावसायिक रुपमा फूलको खेती नभएपछि भारतको महँगो र विषादीयुक्त फूल प्रयोग गर्न नेपाली उपभोक्ताहरू बाध्य थिए र अझै छन् । यो अवस्थामा नेपालमै र स्थानीय क्षेत्रमै फूलको खेती थाल्नु अनुकरणीय र उदाहरणीय भएको छ । तिहारलाई लक्षित गरी बितामोडका महिलाले एक विगाह क्षेत्रफलमा सयपत्री फूल लगाएका छन् । यो उनीहरूको यस वर्ष पहिलो प्रयास होइन । विगत ३ वर्षदेखि बितामोडका महिलाहरूले सामुहिक फूल खेती गर्दै आइरहेका छन् । जसबाट भारतीय फूलको एकछत्र वर्चस्व केही हदसम्म भएपनि उनीहरूले तोडेका छन् । उनीहरूले उत्पादन गरेको फूल स्वदेशी तथा अर्गानिक भएकाले ग्राहकको रोजाइमा पर्ने नै भयो ।

फूल रोप्दा शोभा हुने मात्र नभएर राम्रो आम्दानी लिन पनि लिन सकिन्छ । बढ्दो शहरीकरणसँगै शहर बजारमा फूल किनेर घर सजाउने चलन नेपालमा चलिसकेको छ । त्यही भएर फूलको माग बढ्दै गएको छ । आवश्यक पर्ने फूल स्थानीय क्षेत्रमै उत्पादन गर्न सजिलै सकिन्छ । त्यसको लागि जाँगरको आवश्यकता पर्छ । बितामोडका महिलाहरूले देखाएको जोश जाँगरले अरुलाई पनि अभिप्रेरित गर्नेछ । गत वर्ष तिहारमा २५ लाख सयपत्री माला खपत भएको थियो । यस वर्ष भने बजारमा कोरोना संक्रमणका कारण १५ लाख मात्र मालाको माग छ । मागअनुरूप नेपालमै उत्पादन भएकाले भारतको फूल आवश्यक नहुने जनाइएको छ । जुन नेपालीहरूको लागि खुशीको कुरा हो । स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने क्रममा यहाँ उत्पादित फूललाई पनि हामी सबैले प्रयोग गरौं ।

श्यालुप्रसाद लेताली

सविधान संहतिको वस्तावेज हो वा जनताबाट निर्मित सविधान भन्नेमा सविधानविद्का बीच भिन्न अभिमत देखिएका छन् । सविधानसभाबाट निर्मित सविधान भएकाले यो जनताबाट निर्मित सविधान हो । सविधानसभा जनताको अभिमतबाट बनेको हो भन्ने तर्क एकतर्क छ भने अर्कोतर्फ सविधानसभामा जनताका प्रतिनिधि रहेका हुन्छन्, जसले परेङ्कामा जनताको अभिमत जहेर गर्छन् । सविधानका मूलभूत विषयमा जनतालाई सोध्ने साहस भने सविधानसभाले गर्न सकेन । जनताले विपका सुभाषका आधारमा पनि सविधान बनेको छैन । सबैको साक्षा वस्तावेजका रूपमा यस सविधानलाई सबै राजनीतिक शक्तिले स्वीकारेका छैनन् । राजनीतिक बलका शीर्षस्थका बीच सहमतिकायम गरी त्यही अवधारणासहितको वस्तावेजलाई सविधानसभाले अनुमोदनसम्म गरेको हो, जसमा वलीय हिवप जारी गरिएको थियो । त्यसैले यो सविधान इन्द्रजित पक्ष र संसदवादी बलबीचको समझदारीका आधारमा तयार भएको हो । इन्द्रजित पक्षका एजेन्डालाई प्राथमिकतामा राखी समझदारीका आधारमा तयार भएको सविधानले जनताका हृच्छ र आकांक्षा समेट्न सकेन ।

सिद्धान्तः सविधान लोकतान्त्रिक र सविधानवादीका आधारमा तयार भएको प्रतीत हुन्छ । प्रस्तावना अन्वयगत गर्दा देशमा सुशासनको प्रत्याभूति राम्ररी भएको छ । मौलिक हकको व्यवस्था हेर्दा सबै प्रकारका अधिकार नागरिकले उपभोग गर्न सक्ने पाउने, सरकार र राज्यलाई नागरिकजति जिम्मेवार र जवाफदेही बनाइएको छ । तर कार्यन्वयनमा हेर्दा धेरै प्रकारका कमीकमजोरी एकापछि अर्को गरी धाँपे गएका छन् । सरकारले सविधानको शत्रु र आशयसँग कुनै सम्बन्ध नगरी सविधान कार्यन्वयनमा बुद्धुपछि । राष्ट्र प्रमुखलाई सविधानले संरक्षक मानेको छ । त्यसैले सरकारद्वारा सविधानको मूल मर्म र लोकतान्त्रिक विशेषतामा अन्ध्या प्रमाणित हुनेगरी दुर्बल गरीमा सरकारको

दोषित नदराउ

नेपाल सरकारले विज्ञान नियमन गर्ने ऐन, २०७६ मै क्लिनिकल कार्यान्वयन हुने भिति ७ कात्तिक २०७७ भनेर तोकिसकेको थियो । यसका लागि सरकारलाई हिन्दी टेलिभिजन ब्रोडकास्ट फोरम अनि नेपाली टेलिभिजन र केवल व्यवसायीहरूले पनि असहयोगका लागि विभिन्न पावर सेन्टरमा धाएर दबाव र प्रभावमा पार्न खोजेका थिए, तर सरकारले कसैसँग नभुकी क्लिनिकल कार्यान्वयन गरेर देखायो । वास्तविक क्लिनिकल र समय नेपालमा अहिले जुन ढंगले क्लिनिकल लागू गर्न विदेशी टेलिभिजन च्यानलहरूले तयारी गरिरहेका छन्, त्यो हेर्दा नेपालमा क्लिनिकल हैन, फिडबिक्सन अर्थात् नेपालमा बन्न उपकरण र सफ्टवेयर राखेर विज्ञान कट अफ गरेर देखाउने सोच राखिएको छ । यसले क्लिनिकल हैन, फिडबिक्सनको संकेत गर्छ । विदेशी टेलिभिजन च्यानलहरूले वास्तविक क्लिनिकल विदे भए त स्वाटेलाहटमै विनुपर्ने हो, अर्थात् प्रसारण संस्थाको स्वाटेलाहटमा अपातक हुँदा नै क्लिनिकलमा हुनुपर्ने हो, जुन विदेशी टेलिभिजन च्यानलहरूको तयारी हेर्दा र कुरा सुन्दा यो असम्भवजस्तै हुने भनेर भनिरहेका छन्, तर विश्व अन्ध्यास हेर्ने हो भने क्लिनिकल स्वाटेलाहटमै हुनुपर्छ । यसका साथै नेपाल र भारतबीचको समयम काँच १५ मिनेट फाक देखिन्छ, जसले गर्दा विज्ञान कट अफमा पनि समस्या पर्न जाने देखिन्छ । र, उक्त कट अफ भएको समयमा के गर्ने, सो पनि समस्या छ । प्रोभो बजाउने वा भिडियो एडिटेडजस्तो कट गरेर मर्ज गर्ने वा छालि स्पेस वा ट्याउट स्प्यासु गरेर नीलो वा कालो कलर खण्णार मात्रै छोड्ने । कम च्यानल तर अस्वाभाविक मूल्यवृद्धि हो, अवश्य पनि क्लिनिकल भएपश्चात् नेपालमा डाउनलोडको अनुमतिपत्र लिएका धेरै टेलिभिजन च्यानलहरूले क्लिनिकलमा जान नसक्ने भएको हुँदा बन्द भएका र हुने क्रममा छन् । तर जुन-जुन च्यानलहरूले तिनीहरूका प्रसारक र वितरक संस्थाहरूले क्लिनिकल विद्, तिनीहरूले अस्वाभाविक रूपमा मूल्य बढाएका छन् । विदेशी च्यानलहरूले नेपालीस्थित आफ्ना सिमल वितरक संस्था तथा प्रतिनिधिपार्फत केवल अपरेटर हुँदै ग्राहकसम्म अस्वाभाविक

मूल्यवृद्धि गरेका छन् । पहिले केवल कम्पनीहरूले ३ सय ५० मा विदे प्याकेजहरू अब १ हजारभन्दा माथि पुऱ्याएका छन् । यसरी अस्वाभाविक मूल्यवृद्धिले एकातिर कमजोर आर्थिक स्थिति भएका नेपालीहरू टेलिभिजन संसारबाट बाहिरिने छतरा देखियो भने अर्कोतिर सम्बन्धित कम्पनीले मासिक, वार्षिक दुवै रूपमा विदेशी मुद्रा लेजाने भए जसले देशमा विदेशी मुद्रा सञ्चिन्तामा असर पर्न जाने देखिन्छ । क्लिनिकल र विज्ञान बजार विज्ञान व्यवसायीहरूको तर्क के छ भने क्लिनिकल भएपछि नेपालमा विज्ञान बजार बढ्नेछ भने उनीहरूको तर्कको आधार के छ भने नेपालमा प्रसारण हुने टेलिभिजन च्यानलहरू क्लिनिकल हुन पर्ने तर विदेशी च्यानलहरू क्लिनिकलमा प्रसारण हुनुपर्ने भएपछि हाल विदेशी च्यानलहरूमा आउने विज्ञान नेपाली च्यानलमा देखाउनेकी लागि विदेशी मल्टिमिडियल कम्पनीका मालिकहरू, विज्ञानवताहरू भोलामा पैसा बोकेर नेपालमा आउँछन् । यसलाई यसरी पनि बुझौं, हाल सामुद्रिक मोबाइलको विज्ञानमा आभिर खान, फेयर ह्यान्डसमको विज्ञानमा शोहरुख खान, यदीगी सोना वासमति चामलको विज्ञानमा अभिताम वच्चन देखिन्छन्, अनि त्यही विज्ञान नेपाली टेलिभिजन च्यानलहरूमा प्रसारण गर्नुपरेमा नेपाली भाषामा डाँच गरेर देखाइन्छ, अब उप्रान्त यस्तो खेल खलास हुने भएकाले सामुद्रिक मोबाइलको विज्ञान गर्नुपरेमा विदेशी मल्टिमिडियल र जेनिशा मोक्तान अनि होन्डा र यामाहा वाहकको विज्ञानमा स्वयम् सीप ज्योतिको स्टुट देख्न पाइन्छ भनेर जुन विवास्वपन बोझिरहेका छन् यो विनीहरूको विवास्वपन पूरा हुन पनि सक्छ, तर मल्टिमिडियल कम्पनीले नेपालका कति प्रतिशत जनता टेलिभिजन हेर्छन् अनि कति प्रतिशत उनीहरूको उत्पादन नेपालमा विक्री हुन्छ, यो लेखाजोखा नगरी भोलामा पैसा बोकेर नेपालमा विज्ञान गर्नुपर्छ, पक्कै बीडिडेन्नु होला । अर्को कुरा, नेपालमा क्लिनिकल लागू भएको कुरा भारतीय मिडिया मालिकहरूलाई पटकै चिन्त बुझेको छैन । त्यसै पनि भारतले नेपाललाई हेरे, पेट्ये र बिना कुनै स्वायं कुनै सहयोग गरेको उदाहरण छैन । यसर्थ भारतीय व्यापारी र विज्ञानवताहरू बिनाअध्वन र बिनासुभ्रुफ पक्कै नेपाल आउने देखिँदैन । यसका लागि नेपाल सरकारले छुट्टै तयारी गर्नुपर्ने हुन सक्छ ।

प्रोतसाधन र वक्ष जनशक्ति नेपालमा सैद्धान्तिक हिसाबमा क्लिनिकल त लागू भयो, तर सो कार्यन्वयनको पाटो र सरकारको तयारी लगभग शून्यप्रायः छ । हालसम्म विज्ञान बोर्ड गठन भएको छैन । विज्ञान बोर्ड गठन भएकाले पनि त्यो मन्त्रीको कार्यकर्ता भतीकेन्द्र हुने निश्चित छ । अर्को कुरा, यसरी बोर्डमा जाउने अध्यक्ष र अन्य पदाधिकारीका साथै कर्मचारी वक्ष हुनुपर्नेमा विज्ञान बोर्ड गणपछि मालामाल कमाउन पाइन्छ । विज्ञानको कमिसन भेटिन्छ भनेर पावर सेन्टरबाट छटाहाप्पा काम धान्दै आएका छन् । यसले न नेपालको विज्ञान बजार बुझेका छन्, न क्लिनिकल सम्बन्धमा सैद्धान्तिक ज्ञान छ, न विदेशी च्यानल डाउनलोड र सिमल वितरण सम्बन्धमा बुझेका छन् अनि अर्को कुरा, अर्को र मन्त्रालयको असहजारी भएमा के गर्ने, बोर्ड स्वायत्त हुन सक्ने भने के गर्ने जस्ता विषय थप चुनौतीपूर्ण छन् । क्लिनिकलको मनिटरिङ गर्ने अर्को निकाय सूचना तथा प्रसारण विभाग हो, जहाँ एक जना हुनियतले मनिटरिङ र अन्य दैनिक काम धान्दै आएका छन् । यसले पनि के देखाउँछ भने सरकार यो विषयमा त्यति संवेदनशील छैन, जे हुन्छ देखा जायगा भने मानसिकतामा चलेको छ । एकातिर प्रोतसाधनको अभाव अनि अर्कोतिर मनिटरिङ गर्ने वक्ष जनशक्तिको अभाव, जसले गर्दा न प्रभावकारी मनिटरिङ हुन सक्छ, न अरु नै ।

अवेध डीटीएच र आरबी नियन्त्रण नेपालमा खुला सिमानाको फारुवा उठाउँदै अवेध रूपमा भारतीय डीटीएच चलाउने प्रवृत्ति तराईका सीमावर्ती जिल्लाहरूमा व्यापक रहेको छ, जसलाई नियन्त्रण गर्नु अर्को चुनौती हो । यसका लागि मन्त्रालय, विभाग, हुलाक र प्रशासनको सहकार्य र समन्वय हुन जरुरी छ । यसका साथै केवल टेलिभिजन व्यवसायीहरूले उठाउँदै आएको अर्को माग हो आरबी समस्यको । आरबी टिभीले हाल प्रयोग गरिरहेका एन्ड्रोइड आरबी टिभी बक्सबाट एप्लिकेसन सजिलै डाउनलोड हुने र जसका कारण विदेशी च्यानलहरू सहरै प्रसारण गर्न मिल्ने भएकाले तिनीहरू बन्द नगरे क्लिनिकलको औचित्य नहुने राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली २०५२ को नियम ६ (१) (ख) अनुसार प्रसारण अनुमति

नलिएका विदेशी च्यानलहरू र भिडियोहरू तथा सेन्सर भएका र नभएका चलचित्रसमेत सहरै प्रसारण हुने गर्छ । राष्ट्रिय प्रसारण नियमावलीविरुद्ध आरबी टिभीले हाल प्रयोग गरी आएको एन्ड्रोइड आरबी टिभी बक्सबाट अनुमति नलिएका च्यानल तथा सामग्रीहरू प्रसारण हुने भएकाले सो कार्य तत्काल बन्द हुनुपर्ने देखिन्छ । आमसञ्चारमा मात्रै क्लिनिकल किन ? विज्ञान नियमन गर्ने ऐनले नेपालमा डाउनलोड गरी प्रसारण हुने विदेशी टेलिभिजन च्यानलहरू क्लिनिकलमा प्रसारण हुन पर्ने परिकल्पना गरेको देखिन्छ, जसको स्पष्ट अर्थ हुन्छ, किन क्लिनिकल आमसञ्चार माध्यममा मात्रै अर्थात् डीटीएच एन्ड डिजिटल केबलका माध्यममा मात्रै लागू हुने देखियो, तर नेपालमा पछिल्लो समय सञ्चारका क्षेत्रमा विकास भएका नवीनत प्रविधिहरू जस्तै अनलाइन स्ट्रिमिङ, वेबसाइटमा लाइभ स्ट्रिमिङ, ओटटी, युटु टुबलगायत दूरसञ्चारका माध्यमहरूबाट चाहिँ निर्वाण रूपमा विज्ञान समावेश भएर टेलिभिजन सञ्चालन हुन पाउने विवेधकारी व्यवस्था छ । यसले एकातिर डिजिटल केबलका ग्राहकहरू बन्दै, अर्कोतिर स्ट्रिमिङ र ओटटीबाट टेलिभिजन हेर्नुपर्ने हुँदा बसबाट टुक्नुनी हुनुपर्ने एकम लिगल्लो बाहिर जाने भएर हुन्डीजस्ता कारोबार फस्टाउने नै भए । अर्कोतिर सरकारले दूरसञ्चार प्राधिकरणसँग समन्वय गरी ओटटी र स्ट्रिमिङ स्ट्रिमिङ हुने साइटहरूमा समेत क्लिनिकल लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने देखिन्छ ।

क्लिनिकल कार्यान्वयन एकद्वार प्रणालीबाट हुन परेमा तीन-तीन वटा निकायको आफ्नै भूमिका र विशिष्ट कार्य गर्ने देखिन्छ, जसले गर्दा कार्यन्वयनमा थप चुनौती थपिने देखिन्छ । विज्ञान समनुपातिक वितरण गर्न विज्ञान बोर्ड, क्लिनिकल मनिटरिङ गर्न प्रसारण विभाग र नीति निर्माण गर्न सञ्चार मन्त्रालय । यदि यी तिनी निकायहरू बीचमा समन्वय हुने सकेन भने जुन परिणाम निस्कन्छ नि त्यो निक्कै भयावह हुने र यसले अन्ततःकाशमा भारतीय मिडियामा मालिकहरूलाई नै प्रत्यक्ष अन्त्येष्ट फलवा नपुला भन्न सकिन्छ । यसर्थ सूचना तथा प्रसारण विभागलाई समेत मन्त्रालयमा गाभ्दा केही हदसम्म जनशक्ति अभाव पनि पूरा हुने र एउटै निकायमा हुँदा समन्वय गर्न पनि सक्छ हुने देखिन्छ ।

अधिकारको दुरुपयोग

ध्यानाकर्षण गर्न सक्नुपर्छ । तर सविधान कार्यन्वयनका क्रममा लोकतान्त्रिक अधिकारमा र सुशासन कायम गर्न व्यवधान पुग्ने गरी कार्य हुँदै आएका छन् । निर्वाचनमा पराजित व्यक्तिलाई राष्ट्रिय सभामा निर्वाचित र मनोनीत गरी जनताको अभिमतको हदसम्मको अपमान गर्ने काम निर्वाध भए । यस्ता व्यक्तिलाई कार्यकारीणी अधिकार प्रदान गर्ने प्रयास र विकल्पको खोजी गर्ने कार्य भएरहेको छ । सम्मानित सर्वोच्च अदालतले गएको असोज ७ गते थप जिम्मेवारी नद्विनु भन्ने स्वागतयोग्य अन्तीम आदेश जारी गरेर सरकारी निर्णय गैरसंवैधानिक भएको स्पष्ट सन्देश दिएको छ । सविधान निर्माण गर्दाको अवस्थामा तिलसीली ढंगले धर्म निरपेक्षतालाई स्वीकार गरियो। यसको घोषणा पनि आधुनिक तवरले भएको छ । तत्कालीन प्रधानमन्त्री संसदा यो विषय पाठ गर्ने क्रममा अकस्मात विरामी परी प्रधानमन्त्रीले पेश गर्ने वस्तावेज सभामुखले स्वयं वाचन गरी पारित गरिएको हो । पीछे कार्यरत रहेका अवस्थामा यस देशका दुर्ग प्रधानमन्त्रीहरूले देश कसरी धर्मनिरपेक्ष भयो ? आफूलाई थाहा नभएको अभिव्यक्ति सार्वजनिक रूपमा दिएका थिए । तत्कालीन सभामुखको अभिव्यक्ति थाहा नपाउने प्रधानमन्त्रीहरूले जेजस्तो मस्वीदा थिए सोही पाठ गरी पारित भएको हो भन्ने छ । विश्वभर हिन्दु राष्ट्रको पहिचान बनाएको यस देशमा ओमकार परिवारसम्मलाई गणना गर्दा ११ प्रतिशत नेपाली हिन्दु छन् । यति ठूलो जनसंख्याको भावना र संस्कृतिलाई नजरअन्धकार गरी वैदिक सनातन र धार्मिक मूल्य मान्यता समूल समाप्त गर्ने औपचार्य स्पष्ट भएको छ । देशको भौगोलिक क्षेत्रको सुरक्षा गर्न राज्य सरकार संवेदनशील हुनुपर्छ । उत्तर-विक्षिप्त हुँदै तर्फबाट नेपाली भूमि अतिक्रमण भइरहेका सरकार यसको संरक्षणमा गम्भीरतापूर्वक अधि बहन सकेन । लिम्पियापुत्रा क्षेत्र समेटेी तयार पारिएको चुच्चे नक्साका पक्षमा सबै बलका बीच मतैक्य देखियो । संसद्बाट सर्वसम्मत पारित हुँदा केही आशा पलाएको थियो। तर प्रधानमन्त्रीले उक्त नक्सा पाठ्यपुस्तकमा नराख्न आदेश जारी गरेकाले उनले बुझेको राष्ट्रवाद पुनः संकटमा परेको छ । आफ्नो बल र संसदा उपरिस्थित भई मतदान गर्दै एकाता प्रदर्शन गर्ने अन्य सहायत्री बललाई यसको उपादेयताका बारेमा स्पष्ट गराउन पनि चाहेनन् । यस विषयमा भारतीय सञ्चारमाध्यमले नेपाल सरकार र प्रधानमन्त्रीको मानसर्वन गरेका समाचारका सम्प्रेषणहरूले अर्को पीडा धाँपेदिएको छ । एउटा व्यक्तिलाई अपरिहार्य देखि लामो समयसम्म सरकारमा सहभागी बनाई सरकारबाट हट्ने अवस्थामा

समेत जिम्मेवारी प्रदान गर्नु भनेको उनको कार्यसम्पादन अन्वल हुनु हो । देश करिब ८० प्रतिशत साधारण खर्चबाट चलेको मात्र होइन, देश सञ्चालन खर्च नपुगेर वातावरणीय सहयोगका लागि याचना गरिरहेको छ । देशको वैदेशिक नीति असस्पष्ट छ किनकि पञ्चशीलको सिद्धान्तबाट हामी पलायन भइसकेको अवस्था छ । संघीयताको आगमन अपभ्रंश भयो। संशोधनको माध्यमबाट यसलाई सविधानमा स्थान दिइयो। यति मात्रले नपुगेर छुट्टै संसदामा सरकारहरू बनाउने गरी संसदा ठूलो बनाइयो। नेपालको संघीयता राजनीतिक कार्यकर्ताको कमाई छाने भौडो बन्न पुग्यो । अनेकतामा एकाताको सूत्रमा आवद्ध हामी नेपाली यस अवस्थाबाट मुक्त हुनै नसक्ने भएर परिस्थिति निर्माण गरिरहेको स्थिति छ । संघीयताले सिंहदरवारको अधिकार खुला हुन दायले गाउँगाउँमा पुऱ्याउने वाजी गरिरहेका अधिकार सिंहदरवारमा भएपछि गाउँगाउँमा पुग्ने अवस्था सुजना हुन पुगेको छ । संघीयता लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली हो, तर यसको स्वयं र यसबाट सेवा प्रवाहमा देखिने सहजताका सम्बन्धमा प्रत्याभूति गर्न सक्नुपर्छ । यो अवस्थामा संघीयता अधि बहन सकेन । यति ठूलो विषयमा निर्णय लिँदा पदाधिकारीको अभाव टप्यो । संघीयताले नेपालको भूभागलाई तराई र बाँकी अन्य क्षेत्रका बीच मनोवैज्ञानिक विभाजनको रेखा कोर्ने काम भयो । तसर्थ संघीयताको निर्णयबारेमा गाम्भीर्य नैतुत्वमा रहने बलहरूमा देखिएन । जनताले अत्यधिक माया गरेर प्रायः चुर्चुरिहाएको बहुरत प्रदान गरेको वर्तमान सरकार जनताका पक्षमा मात्र अधि बहनुपर्ने हो। जनताका नजरमा स्वीकार्य सरकारको नजरमा छराव बनेका छन् । शिक्षा क्षेत्रमा सुधारको माग राख्दै हिँडे अभियन्ता डा. गोविन्द केसीलाई दुस्मनको व्यवहार गरिएको छ। सुदूरपश्चिम जनताका सेवामा समर्पित हुन प्रतिबन्ध लगाइराखेको छ । देशमा लोडसेडिङ अन्त्य गर्न महत्वपूर्ण भूमिका प्रदान गर्ने कुलमान घिसिङ सरकारको नजरमा अमान्य र तिरस्कृत हुन्छन्, कुलमानबाट चार वर्ष अघिका लागि कार्यव्यवस्था लिएर विद्युत् विकासका लागि उनको क्षमताको उपयोग राष्ट्रले गर्न सक्नुपर्छ । उनको कार्यव्यवस्थाको आवाधिक मूल्यांकन गरेर निरन्तरता दिने वा नदिने गर्दा सरकारको लोकतान्त्रिक र राष्ट्रिय छवि बन्न सक्छथ्यो । सरकार यस विशामा अकरमण्य देखिएको छ । संघीयताले सिंहदरवारको अधिकार खुला हुन दायले गाउँगाउँमा पुऱ्याउने वाजी गरिरहेका अधिकार सिंहदरवारमा

भएपछि गाउँगाउँमा पुग्ने अवस्था सुजना हुन पुगेको छ। भ्रष्टाचारीको बचावका लागि सरकार प्रमुख चहृनसह छडा हुन्छन् । भ्रष्टाचार नियन्त्रण निकायमा अन्धभक्तलाई जिम्मेवारी प्रदान गरेर आफ्ना बल, समूह र नीतिकका अपराधीलाई संरक्षण गर्न सरकार प्रमुख तल्लीन छन् । ठूलाठूला भ्रष्टाचारका मामिलाका अनुसन्धान प्रक्रियामा प्रभावित गर्ने गरी सरकार प्रमुखका अभिव्यक्ति पटकपटक आउने, व्यापारीको महलमा बलको मुख्यालय राख्ने, सोही व्यापारीलाई दरवारमास्थित भवन जग्गा कौडीको मूल्यमा लिखामा दिने, एक हिमालको रोयल्टीसमेत उठाउन पाउने गरी बक्स दिने, सरकार प्रमुखको हैसियतमा चीन भ्रमणमा जाँदा राष्ट्रिय ध्वजावाहक नेपाल वायु सेवा निगमको जहाज प्रयोग नगरी यतीके जहाज प्रयोग गर्ने, देशभित्र बती र ओम्नी समूहलाई अनिर्वात तरिकाले व्यवसाय गर्न छुट दिनेजस्ता गैरकानुनी र प्रस्ट स्वार्थ गौसिएका विषयसँग सम्बन्धित विषयमा पटकपटक निर्णय लिइरहने अवस्थामा नेपालीले यी किवाकलापलाई राष्ट्रियताको भावनाबाट सम्पादन गरिएका असल कार्यका रूपमा श्रेष्ठ गरीविनुपर्ने यस्तै किवाकलापमा सरकारमा रहनेहरू अप्यस्त छन् । के यी सबै कार्य देश हितकै लागि अधिकारको पूर्ण सदुपयोग नै भएका हुन् त ? यो देशका सचेत वर्ग यसलाई स्वीकार गर्न तयार देखिएको छैन । जिम्मेवार सवैधानिक निकायलागतमा सक्षम व्यक्तिलाई स्वीकार नगरी आशयमुखीको खोजी गर्दै जिम्मेवारी प्रदान गरी आफूअनुकूल काम गराउन तल्लीन रहेको अवस्थामा सार्वजनिक सेवा प्रवाहका विषय नराम्ररी प्रभावित भएका छन् । योग्यता, क्षमता, सच्चरिजता र इमानदारीको सर्वथा अभाव देखिँदै छ। सविधान निर्माणका समयमा जनताले विपका महत्वपूर्ण सुभाष स्वीकार गरिएन । यद्यपि पारितकाले आफ्नो जीवन उत्सर्ग गरी त्याएको लोकतन्त्र स्वीकार गरिराखेका छन् ।

यो अवस्था देशभित्र देखिँदै गर्दा सुशासनको अवस्था कमजोर भयो । सेवा प्रवाहको अवस्था केन्द्रीय शासन प्रणालीको तुलनामा असहज बन्दै गयो । भ्रष्टाचारले देश अन्ततः भराखेको छ, तैपनि देशका शासकमा सुधारको गुन्जासय देखिएको छैन । यसका पछाडि केही कारण छन्। पहिलो हो- राष्ट्रिय अस्तित्वमा रहेका तीनवटै बलहरूमा गरी करिब ५० लाख कार्यकर्ता छन् । यो वर्गले सबै प्रकारका सुविधा प्राप्त गरिराखेका छन् । आफ्ना नेता र बलका पक्षमा खुलेर स्वार्थ गरिराखेका छन् र यो वर्ग यही प्रणालीबाट सार्थसिद्ध हुन सकेमा विश्वस्त

हाल विद्यमान राष्ट्रिय प्रसारण ऐन र नियमावलीमा स्वदेशी र विदेशी टेलिभिजन च्यानलहरूमा विवेध हुने खालका प्रावधानहरू रहेका छन् । विदेशी च्यानलहरूको हकमा सम्बन्धित देशको प्रसारण मन्त्रालयले च्यानल प्रसारणको अनुमतिपत्रको प्रमाण देखाउन साथ नेपालमा पनि प्रसारणको अनुमति पाउने गर्नु आएका छन्, तर नेपाली टेलिभिजन च्यानलहरूले यति सजिलै प्रसारणको अनुमति पाउँदैनन्, अर्को कुरा वस्तुको पनि हो । नेपाली टेलिभिजन च्यानलहरूले प्रसारण अनुमतिपत्रका लागि महँगो वस्तु, होक वर्ष महँगो नवीकरण शुल्कका साथै कुल आम्दानीको २ प्रतिशतका बत्ले हुन आउने रोयल्टी बाधिला गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ भने विदेशी च्यानलहरू एकट्टीएका नाममा लाइसेन्ससमेत नलिई प्रसारण हुने गरेको, नेपाली टेलिभिजन च्यानलसह २ प्रतिशत रोयल्टी नैतिप्रति च्यानल १० हजार मात्रै तिर्दै आएका छन्, तर स्टारलागतका च्यानलहरूले नेपाला सिमल वितरण गर्ने नभई डाइरेक्ट हुने नाममा तिर्नुपर्ने ठूलो रोयल्टी एकम तिर्ने, छल्ने गरेका छन् । जबकि विदेशी च्यानलहरू काँच मात्र नि-शुल्क छन् अनि सशुल्क च्यानलहरूमा समेत विज्ञान देखाउँदै करोडौं आम्दानी गर्न सफल छन्, तर नेपाल टेलिभिजन च्यानलहरूको हकमा आम्दानी भए पनि नभए पनि नवीकरण शुल्क र रोयल्टी गर्ने पथ्यो । अर्को कुरा, आँडट पनि विदेशी च्यानलहरूको नहुने गरेको बुझिन्छ । यसरी नेपाली च्यानललाई पाछा र विदेशी च्यानललाई काछा गर्न नियमावलीको वका संशोधन गरी एकसुपता कायम गर्नु अर्को चुनौती हुनेछ । अन्त्यमा बंगलादेशमा पनि भारतीय च्यानलहरूको बवबाब कम गर्ने उद्देश्यले क्लिनिकल लगाएको भए पनि करिब ६ महिनापश्चात् नै सो धान्य नसकेर फिर्ता हुन पोकेको हितहास देखाउँदै नेपालमा पनि विज्ञान बजार विस्तार हुन्छ, नेपाली च्यानलहरूको टीआरएफ बढ्छ, नेपाली टेलिभिजन च्यानलहरूले विज्ञान पाएपश्चात् राम्रा-राम्रा कार्यक्रम प्रसारण गर्छन् र विदेशी संस्कृतिको अनुकरण हुन पाउँदैन भनेर जुन उद्देश्यले क्लिनिकल लागू गरिएको हो, त्यो सफल होस् । नेपालले माथि उल्लिखित चुनौतीहरूलाई बेलौमा सम्बोधन गरेर अर्को बंगलादेश बन्नुबाट जोगिनु नै उचित हुन्छ ।

भेलागुडी सिमसारमा यस्तो छ आकर्षण

पानीको फोहरा निर्माणबन्दा काम त्यस बढेको गरिने भएको हो । आगामी बसन्त ऋतुमा ती सम्पूर्ण योजनाहरू सम्पन्न गर्ने लक्ष्य छ । संघीय सरकारको पर्यटन मन्त्रालयको पर्यटन प्रवर्द्धन सामुदायिक कार्यक्रमअन्तर्गत पार्क निर्माण गरिने लागिएको हो । त्यसका लागि शुभमा १ करोड ३० लाख रुपैयाँ निकासा गरिएको थियो । त्यस्तै प्रदेश सरकारले ५० लाख रुपैयाँ उपलब्ध गराएको थियो । त्यसैगरी हल्लिबारी गाउँपालिकाले पनि आफ्नो बजेट त्यसमा लगाएको छ । त्यस्तै हल्लिबारीमा शहवात प्राप्त गर्ने शहरीहरूको सालिक बनाउने र बिल्दने पार्क निर्माण गर्ने योजना पनि छ ।

५ देखि ७ सयसम्म पर्यटक घुम्न आउने गरेको भेलागुडी सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष नारायणप्रसाद लुईलले बताए । सिमसार १९ हेक्टरमा फैलिएको छ । त्यसमध्ये ३ विगाहमा पोखरी छ । वन समितिले ठिपीभार बनाएर सिमसार क्षेत्रको विकास गर्दै आएको छ । कतिपय विकासका काम वन समिति आफैले पनि गरेको छ । समितिले गत वर्ष महोत्सव लगाएको थियो । यसबाट १२ लाख रुपैयाँ आम्दानी भएको थियो । यस वर्ष पनि महोत्सव लगाउने कार्यक्रम राखिएकोमा कोरोना महामारीका कारण प्रभावित भएको अध्यक्ष लुईलले बताए । त्यस्तै पोखरीमा गरिएको माछापालनबाट पनि वर्षेनि ५ लाख जति आम्दानी आउने गरेको वन समितिले जनाएको छ ।

बन्द भएन सार्वजनिक यातायात

प्रदेश १ मा आइबान गरिएको सार्वजनिक यातायात बन्दको घोषणा व्यवसायीले नै उल्लंघन गरेका छन् । सार्वजनिक यातायात केन्द्रीय महासंघ नेपाल, प्रदेश-१ ले गरेको बन्दको उल्लंघन गर्दै व्यवसायीले यातायात सञ्चालन गरेका हुन् । लामो समयको बन्दपछि खुलेको सार्वजनिक यातायात बन्द गर्नुपर्ने अवस्था नरहेको नेपाल यातायात व्यवसायी महासंघ मोरङका अध्यक्ष राजन कँडेलले जानकारी दिए । बन्दका बारेमा महासंघलाई जानकारी नभएको उनले बताए । 'महिनीको बन्दपछि बल्लै सवारी चल्दैछन्', उनले भने, 'बन्दका नाममा जनतालाई दुःख दिन मिल्दैन ।' प्रदेश सरकारले राहत नभएको विरोधमा सार्वजनिक यातायात केन्द्रीय महासंघ प्रदेश-१ ले आइबान गरिएको उल्लंघन गरेको थियो । आइबान निर्वाधरूपमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालन गर्नुपर्ने माग राखेको उल्लंघन गरेको थियो । आइबान निर्वाधरूपमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालन गर्नुपर्ने माग राखेको उल्लंघन गरेको थियो । आइबान निर्वाधरूपमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालन गर्नुपर्ने माग राखेको उल्लंघन गरेको थियो ।

बिक्रीका लागि किशोरीलाई भारत लैजाने जेल चलान

मानव बेचबिचन तथा औसतपसार मुद्दामा पक्राउ परेका तीन जना अभियुक्तहरूलाई मोरङ जिल्ला अदालतका मुख्य न्यायाधीश मेदिनीप्रसाद चौदरीले जेलघराले पुर्णको लागि हुनामा राइन अरिेश विप्लो हो । अदालतको आदेशपछि पक्राउ परेका मोरङको लेटाङ नगरपालिका ३ घर भई रामधुनी नगरपालिका ५ भुमका मा २२ वर्षीया मनिषा डकाल र सप्तरीको विष्णुपुर गाउँपालिका ५ का २८ वर्षीय सुमितकुमार मण्डल पुर्णको लागि मोरङ कारागार चलान भएका छन् । सोही मुद्दाका प्रतिवादी सप्तरीको तिलाठी कौलारी गाउँपालिका १ का नारायणलाई भने विराटनगरस्थित बाल सुधार गृह पठाइएको छ ।

उनीहरूले सुनसरीको रामधुनी नगरपालिकाको किशोरीलाई प्रलोभन देखाएर भारत बेचन लैजाने लागेको अवस्थामा विराटन १० नेपाल र भारतको सिमा नाका रस्तामुजुवाट असोज ४ गते प्रहरी र साना हातहरू नामक संस्थाले उदार गरेको थियो । सोही क्रममा पक्राउ परेकामध्ये किशोरीलाई मुद्दा नार्के सुमित रहेको प्रहरीको अनुसन्धानबाट खुलेको छ ।

र उनका भाइले सुमितलाई उपलब्ध गराउने सन् रहेको थियो । त्यो पैसा ३ जनाले x/x लाख लिने सहभागी गरेका थिए । किशोरीलाई भारतसम्म पुर्णको योजना पक्राउ परेका सुमितले मनिषाको सहयोगमा बनाएको अनुसन्धानबाट खुलेको छ । सुमित र मनिषाको २ वर्ष अगाडि फेमबुकमार्फत चिनजान भएको थियो । मनिषा ती किशोरीको घरजविक लकाडी पसल सञ्चालन गर्दै आएका थिए । प्रहरीका अनुसार कक्षा १० मा अध्ययन गर्ने किशोरीको घरमा मनिषाको आउबाउ रहेको थियो । उनले किशोरीको आमा र बाबुलाई मामामाहरु भनेर सम्बोधन गर्थिन् । मनिषाले ती किशोरीलाई विराटनगरमा पुर्ण गरेकी र पुर्णमा एक जना कन्या छोर्णकोले जान भनेकी थिए । पुर्णमा टिका लगाएर रक्षणा ५ हजार रुपैयाँसहित नयाँ मोबाइल दिने भनेपछि मनिषा उनीसँग आएको खुलेको छ ।

अखिला गमला, धुपौरी, खुडुके, नानीपैनी, पैला जस्ता माटोका भाडा बनाउँदै आएका कुमालहरू बलिवेला पाला र धडा बनाउन बढी लागेका छन् । तिहारमा थियो बाल्य पाला र पुजा गर्न धडा आवश्यक हुन्छ । बलिवेला सिजन हो धरिवासर पछिउठले भने, 'पाग अनुसार पुर्णको ठेगान ।' उनीहरूले बनाएको माटोको भाडा बलिवेला, वनक, केर्छा, धुलावारी, सुधबारेलागायतका बजारमा बिक्री हुने गरेको छ । कुमालहरूले एकमुष्टे, बाडा बनाइरहेका छन् । धाडा खोलाको डेउमा रहेको कुमाल बस्तीका कुमालहरूले पुर्णको भाडा बनाउने पुर्णको पेशा गर्दै आएका छन् । 'माटोको भाडा बिक्री गर्दा राम्रै आम्दानी भइरहेको छ' धरिवासरले भने, 'परिवारको गुलाब बलाउनलाई समस्या छैन ।' उनले माटोको काम गरेर माटोको भन्दा राम्रो घर जोड्न नसकेको बालिवेलाका सुनाए । विगतमा अस्तौ माटोको भाडा बनाउने पेशा सहज नभएको उनीहरूको भनाइ छ । उनीहरूका अनुसार भाडा बनाउन माटो र बनाएको भाडा पोल्न बाडाको समस्या भएको छ । '१० हजार रुपैयाँ टिपर माटो किन्नु परेको प्रवृत्तिले बजार । त्यस्तै पैसा ठूँला पनि बाडा किन्न नसकेको उनले समस्या सुनाए । विगतको तुलनामा कुमालहरूले पुर्णको पेशा छोड्दै गएको बाह्यका ६ का बडाध्यक्ष रत्नकाश चौधरीले बताए । वैदेशिक रोजगारलगायतका अन्य पेशागत केही कुमालहरू लागेको बाडाकोले बताए ।

बेचिनबाट जोगाएर साना सातहरू नामक संस्थाको सम्पर्कमा आएका किशोरीलाई भारतमा बली थिएन लागिएको आशंका गरिएको थियो । किशोरीलाई भारत पुर्णकोपयत १२ लाख रुपैयाँ पाउने भएकाले लगेको पक्राउ परेका किशोरीका मुद्दा नार्के सुमितले बचानको क्रममा बताएका छन् । किशोरीलाई पुर्णको लागि

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको सन्देश

- बाउपुर्णको सेवा खरीद गर्दा विचार गर्नुपर्ने कुराहरुः
- सञ्चार अन्तर्गत सेवाबाट सामग्री खरीद गर्नु,
  - सामग्री खरीद गर्न खरवाट बाहिर निस्कन परेमा अनिवार्य रूपमा मास्कको सहि तरिकाले प्रयोग गर्नु,
  - वैदेशिक उपभोग सामानहरू नबिक्रीको पसलबाट खरीद गर्नु, भीड नभएको बेला परेर जाने गर्नु,
  - पसलमा गएर किनमेल गर्दा अनिवार्यरूपमा मास्कको सहि तरिकाले प्रयोग गर्नुका साथै भौतिक दुरी कायम गर्नु,
  - किनमेल गर्नु अघि र गरिसकेपछि साबुन पानीले हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग अनिवार्यरूपमा गर्नु,
  - किनमेल गरेर घरमा प्रवेश गर्दा राम्रो सँग २० सेकेन्ड सम्म भित्रीभित्री साबुनपानीले हात धोउनु,
  - सम्भव भएसम्म वैदेशिक उपभोग सामग्रीहरू र हन्ताको लागि पुग्ने गर्नु किनै,
  - धुत्तानी गर्दा विद्युतीय पदार्थकार्णहरू प्रयोग गरेर धुत्तानी गर्नु,
  - सञ्चार खुद्रा पैसा लिएर किनमेल गर्न जाउनु,
  - बाहिरबाट आएरखत कसभर नुहाउने, सम्भव नभएर हात, मुख र गोडाहरू राम्रोसँग साबुन पानीले भित्रीभित्री धोउनु,
  - लामो समय र भीडभाडमा बाहिर जाँदा लगाएका कपडाहरू छुट्टै राख्ने र धोएर पछि पुनः प्रयोग गर्ने गर्नु,
  - कामका सिलसिलामा नियमित बाहिर नरहनु पर्ने व्यक्तिको घरमा बस्ने परिवारका सदस्यहरूसँग सकेसम्म नियमित भौतिक दुरी कायम गर्ने गर्नु,
  - आफूले प्रयोग गर्ने सवारी साधनको बढी प्रयोग हुने उडैरुड नियमितरूपले क्लोरेन घोल वा स्यानिटाइजरले सफा गर्नु,
  - व्यापारी वर्गहरूमा समेत विशेष अनुरोध
  - पसलहरू बिहान सबैदेखि अवेरसम्म खुल्ला राख्नु, यसले गर्दा सेवाग्राहीहरू फरक फरक समयमा आई खरीद गर्न सकेने ठूँला भीडभाड कम गर्न मद्दत पुग्नेछ ।
  - पसलमा आउने सबै ग्राहकहरूलाई मास्क सहि तरिकाले प्रयोग गर्ने, भौतिक दुरी, हातको सरसफाई गर्न प्रोत्साहित गर्ने र सो सम्बन्धि जानकारी सवैले देख्ने उडैरुडमा राख्नु ।
- कोभिड-१९ बाट बाच्न सक्नु र बचनार्थ पनि बचाउनु ।
- नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग
सञ्चारग्राम, काठमाडौं ।

अब मेसिनबाट घरको भ्याल तथा ढोकाको बूटा

PALcreation
Bhadrapur road, Birtamode
023-966580, 9857911583

INDESIGN BTM
Trade Center
ADVERTISEMENT DESIGN
LOGO | POSTER
BOOK | COVER | BROCHURE
BIRTAMOD | 9807909546

3D BOARD
-2D Board
-Flex Print
-Sticker
Decoration
बिचित्र डिजाईन
रुम-१, पेट्रो १८८८८८
९८६२९८९९९, ९८९०९०९६९६

हरि ओम (UPVC) उद्योग
आवास, होटल, अरकायल र शिवालयका लागि उच्चगुण (UPVC) का भ्याल, ढोका, फाटेस, स्लिट, फ्लोर स्लिट, रिटर, रेशिड लक्याउ सम्पूर्ण लक्याउ लागि सबै सुसज्जित ।
शिवालय-९, लखन
023-982849/9828492998

Raye Design & Print
Creative Illustration
Print Product
मनेज्स्टरी डिजाइन
Ph: 023 546 145 | 9816 024 944
Birtamode Jhapa
E-mail: manesestry@gmail.com
www.manesestry.com

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

- चन्द्रगढी, ठाढपुर**
लोकलहृदय केंद्र : ९८०९८३९९९
टोल फ्री नम्बर : ९८०९८०८९९
- दमक**
शुभ सुम्बा : ९८०९८०९९९
टोल फ्री नम्बर : ९८०९८०९९९
- मेचीनगर**
चारआली : ९८०९८०९९९
गोबिन्द शान्त : ९८०९८०९९९
- उर्लावारी**
रुपेन्द्र रोर्ता : ९८०९८०९९९
शिराउतनगर : ९८०९८०९९९
- इलाम, मंगलबारे**
रणवीर लिम्बू : ९८०९८०९९९
- काठमाडौं**
फ्रेन्डशिप पुस्तक पसल : ०२३-५६०९९९

राशिफल

शुभ : आज पुर्णचन्द्रको योग रहेको छ । बन्धु-बान्धवबाट सहयोग मिलेको छ ।
दुःख : स्वास्थ्यको समस्या । जलवायुबाट बचाव गर्न आवश्यक ।
विशेष : विवाहको कालो तीर्थ तिहार । विवाह सम्बन्धित सहयोग ।
कार्य : आज धर्म, कर्म तथा समाज सेवाका मन लाग्नेछ । विवाहको कालो तीर्थ तिहार ।

शुभ : आज मना दुःख उठ्नेछ । त्यो बेलाको कार्यहरूमा त्यसै दिनको शुभ ।
दुःख : स्वास्थ्यको समस्या । जलवायुबाट बचाव गर्न आवश्यक ।
विशेष : विवाहको कालो तीर्थ तिहार । विवाह सम्बन्धित सहयोग ।
कार्य : आज धर्म, कर्म तथा समाज सेवाका मन लाग्नेछ । विवाहको कालो तीर्थ तिहार ।

दमकमा ३० बेडको कोभिड उपचार केन्द्र सञ्चालनमा

दमक (प्रह) । दमक २ स्थित वेलडाँगीमा आहतवारको कोरोना संक्रमितहरूको उपचारका लागि स्थापना गरिएको कोभिड उपचार केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ ।

लामो समयको तयारीपछि दमक २ स्थित धुतानी शरणार्थीहरूको रेखदेख तथा समन्वय गर्ने निकायको रूपमा रहेको शरणार्थी समन्वय इकाईको कार्यालय भवन पुनर्निर्माण गरी कोभिड उपचार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइएको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

सो उपचार केन्द्रको आहतवार

प्रदेशसभा सदस्य अर्जुन राईले उद्घाटन गर्दै उनले विस्मयजन्य कौशलको कोरोना महामारीसँग लुप्प

सबै शक्ति एक ठाउँमा उभिने बेला आएको बताए ।

अभिसन्धानसहितको ३० बेडको सो उपचार केन्द्रमा ४ बेड एचआइड रुद्धे नगरपालिकाको उपमुख्य गीता अधिकारीले जानकारी दिए । यस क्षेत्रका संक्रमितहरूको उपचारका लागि सो केन्द्रले सहयोग पुर्याउने उनले बताए ।

संघीय सरकारले सबै स्थानीय तहलाई विभिन्न मापदण्डसहित आ-आफ्नो पालिकाका कोरोना संक्रमितहरूको उपचारका लागि कोभिड अस्पताल सञ्चालन गर्न काँचै दुई महिना अघि नै सञ्चालन गरेको थियो ।

धेरैजसो स्थानीय तहले दुई कोभिड अस्पताल सञ्चालनमा ल्याए पनि यसमाथि दमकमा कोभिड अस्पताल स्थापनामा ढिलाई भएको स्थानीयले गुनासो गर्दै आएका थिए ।

नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाका कुचेर भट्टारले नगरपालिकाले कोरोना लक्षण देखिएकाहरूको स्वाब संकलन गरी निशुल्क पिसिआर परीक्षण गर्ने क्रमलाई निरन्तरता दिइरहेको जानकारी दिए । उनका अनुसार नगरपालिकाले सातौंमा दुई दिन करिब ३०० जनाको स्वाब संकलन गर्ने काम भइरहेको छ ।

फाल्गुनन्द जन्मजयन्तीमा माईमा सार्वजनिक विदा

माई (प्रह) । इलामको माई नगरपालिकाले फाल्गुनन्द जन्मजयन्तीमा सार्वजनिक विदा दिने भएको छ ।

कार्तिक २५ गते परेको राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्द लिम्बूेनको १६ औं जन्मजयन्तीको अवसरमा सार्वजनिक विदा दिने निर्णय गरिएको माई नगरपालिकाका निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत क्षेत्रनाथ शर्माले जानकारी दिए ।

नगरपालिकाभित्र रहेका विगत धर्मविलम्बीहरूले विभिन्न कार्यक्रम गरी जन्मजयन्ती मनाउने हुँदा

नगरपालिकाले सार्वजनिक विदा

दिने भएको हो । १ नम्बर प्रदेश सरकारको प्रदेश राजपत्रको भाग ३ अनुसार सो पर्वमा सार्वजनिक विदाको निर्णय भएको शर्माले बताए ।

उक्त दिन माई नगरपालिकाभन्तर रहेका नगरपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी र सरकारी कार्यालयमा सार्वजनिक विदा हुने भएको हो ।

देउसी ...

कार्यालयबाट विद्ये सेवालाई व्यवस्थित गर्ने-गराउन नगर प्रमुखको नेतृत्वमा सम्बन्धित कार्यालयको अनुगमन गरी व्यवस्थापनको प्रबन्ध गर्ने गराउने, कोभिड-१९ सँग मिल्दोबुल्दो लक्षण भई घरमा नै पिसिआर नगरी बसेका सबै व्यक्तिहरूलाई पहिचान गरी पिसिआरको बाबजुलाई बृद्धि गर्ने, विगतमा पहिचानको लागि वडामार्फत टोल विकास संस्था परिचालन गर्ने, नि-शुल्का पिसिआर टेस्टको लागि प्रोत्साहन पहिचान गर्ने निर्णय गरिएको नगर प्रमुख धुवकुमार शिवाकोटीले बताए ।

उनले हालको बित्तीयोडको वस्तुगत स्थितिबारे जिल्ला कोरोना समन्वय समितिसमा जानकारी दिई कोरोना संक्रमणको रोकथाम गर्न लकडाउन वा अन्य उपयुक्त विकल्प सहितको कार्यक्रम ल्याउन अनुरोध गर्ने गरिएकोसमेत जानकारी दिए ।

त्यस्तै संक्रमित मृतकको वाहसंस्कारका लागि अत्यधिक मानिस भेला भई मलामी जाने परिपाटीलाई कम गर्न सबैमा आन्धान गर्ने साथै समवेदना दिन जाँदा समेत सामाजिक दुरी र सवारी मापदण्ड कायम गर्न अनुरोध गर्ने निर्णय गरिएको शिवाकोटीले बताए ।

वर्षेबीच बढ्दो कोरोना संक्रमणका कारण नगरपालिकाबाट विद्ये सेवालाई आलोपालो मिलाइएको छ । आहतवार वडा नं. १ र २, सोमवार वडा नं. ३ र ४, मंगलवार वडा नं. ५ र ६, बुधवार वडा नं. ७ र ८, विहवार वडा नं. ९ र १० का लागि नगरपालिका कार्यालयबाट सेवा विद्येगरी चालो बनाइएको शिवाकोटीले जानकारी दिए ।

साथै नगरीभित्र स्थापना भएको ५ वडको अभिसन्धानसहितको

आहसोलेसन अस्पतालमा वेड सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाई नगरीभित्र रहेका निजी अस्पतालहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी कोभिडका विद्येगरीका लागि छुट्टै भेन्टिलेटरसहितको भारविद्यु सञ्चालन गर्न पहल गर्ने निर्णय गरिएको जनाइएको छ ।

प्रतिदिन दैनिक अख ५-

पेपरमा पनि

www.pratidindaily.com

लिम्बुवान ....

मोर्चा बनाउने निरक्षर निकाल्ने बहुराष्ट्रिय मोर्चा गठन गरिएको संघीय लिम्बुवान पार्टीका अध्यक्ष सन्धुहाङ पालुङबाले बताए ।

अबको विकल्प पार्टी र नेता हुन नसक्ने भन्ने उनले अबको विकल्प विचार हुने बताए ।

आदिवासीबाबको रूपमा मोर्चालाई अगाडि ल्याएका छीं उनले भने ।

मोर्चाले १३ बुँदे अवधारणा पत्र

व्यवस्था, राष्ट्रिय मुक्ति क्रान्तिको स्वप्न, क्रान्तिको बरण, क्रान्तिको अधिपत्य अर्थात् रूपमा वैकल्पिक सत्ता निर्माण र अभ्यासजस्ता विषय अवधारणा पत्रमा समेटिएका छन् ।

प्रस्तुत अवधारणापत्रमाथि बुद्धिजीविहरू भीम हजम र देगु कनेमले टिप्पणी गरेका थिए ।

कोचिला एकता मोर्चाका संयोजक विदेश राजवंशीको अध्यक्षतामा

सार्वजनिक गरेको छ । नेपाली समाजको प्रमुख अन्तर विरोध तथा समस्यारूप, नेपालको संविधान, राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलनको समीक्षा, नेपाली समाज व्यवस्था रूपान्तरणका विचार तथा सिद्धान्तहरू, बहुराष्ट्रियवाद, सामुदायिक समाजवाद, राज्यको नयाँ संरचना, बहुराष्ट्रिय परिसंघ, निर्वाचन प्रणाली, महिलासम्बन्धी

भएको कार्यक्रममा राजकुमार छम्बु, आरबी पालुङवा, डिकबहादुर राजवंशी, मित्र लिम्बु, पर्याम राजवंशी, कर्ण राजवंशी लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

संघीय लिम्बुवान पार्टीका उपाध्यक्ष भीम छत्रीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सासिम पालुङबाले गरेका थिए ।

दिपावली तथा छठ पर्वको हार्दिक शुभकामना

शुभ दीपावली छठ पर्व २०७७ को पावन अवसरमा हाम्रा समस्त शुभचिन्तक लज्जावत देशविदेशमा रहनुहुने सशुभ नेपाली दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरूमा सुखशांति, सु-स्वास्थ्य एवं समृद्धिको हार्दिक मंगलमञ्ज शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

(कोरानाबाट आफू पनि बच्ची र अरुलाई पनि बचाऔं ।)

सूर्यमान लिडाङ
समाजसेवी
मद्रपुर-२, पृथ्वीनगर (भापा)

दिपावली तथा छठ पर्वको हार्दिक शुभकामना

शुभ दीपावली छठ पर्व २०७७ को पावन अवसरमा हाम्रा समस्त शुभचिन्तक लज्जावत देशविदेशमा रहनुहुने सशुभ नेपाली दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरूमा सुखशांति, सु-स्वास्थ्य एवं समृद्धिको हार्दिक मंगलमञ्ज शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

(कोरानाबाट आफू पनि बच्ची र अरुलाई पनि बचाऔं ।)

लक्ष्मी प्रसाद साँवा/ छत्र कुमारी साँवा
मद्रपुर-९, हिमाली चौक (भापा)

दिपावली तथा छठ पर्वको हार्दिक शुभकामना

शुभ दीपावली छठ पर्व २०७७ को पावन अवसरमा हाम्रा समस्त शुभचिन्तक लज्जावत देशविदेशमा रहनुहुने सशुभ नेपाली दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरूमा सुखशांति, सु-स्वास्थ्य एवं समृद्धिको हार्दिक मंगलमञ्ज शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

(कोरानाबाट आफू पनि बच्ची र अरुलाई पनि बचाऔं ।)

सचिव: हेमराज चौडेल | कोषाध्यक्ष: जगन्नाथ गिरी | अध्यक्ष: मेघराज थागी

आरोहर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
मद्रपुर-२, सोमवारे चौक, भापा

पूर्ण टुङ्ग बिर्ता सीटी अस्पताल बिर्तामोडमा शारीरिक उपचार अर्थात् फिजियोथेरापी सेवा सुरु

औषधीको प्रयोग नगरी उपचार

निना जोर्छि, निना कुँ, निना चिरेछार, माट जोर्छि कुँ, इट्टी छिरेको, झारछुटा नफर्के, भ्रमभ्रमाउने, कुष्ठ चर्चिएको, कठिनायका भई प्यारालाइसिस भएको, घाँटी जप्या सडको तथा चर्चिँदै हुने, कसभलाउने, अंग्रेहनपछि जोर्छि कस भएको झारछुटा चलाउने हुने तथा जसोको भएको, मांसपेशी फरकोर भई झारछुटा मुको हुने जति भएसा यस निर्णय सीटी हस्पिटलको फिजियोथेरापी विभागाका सचिव गरी चर्चिँदोमा चर्चिँदो लास्य नाम निनुने ।

वैज्ञानिक छड्को मानिस गर्ने, मांसपेशीको सेके, झारछुटा चलाउने, व्यायाम गर्ने गरी उपचारको हार्दिकता पुनः स्थापना पूर्ण सञ्चालनमा ल्याउन सकिने भएकोले यसका लागि अनुभवी र पारखी विशेषज्ञको विद्या सेवा प्राप्त गरी उपचार नगर्नुने ।

सदैव न्यायमा चर्चे, सदैव सत्य रहे ।

पूर्ण टुङ्ग बिर्ता सीटी हस्पिटल
बिर्तामोड, भापा । फोन : ०२३-५४४८२५५, ५८६२६८०००

कोरोनाबाट ...

मृत्यु भएको दमक नगरपालिकाका स्वास्थ्य शाखाका कुचेर भट्टारले बताए । ती बुढलाई कार्तिक ८ गते उपचारका लागि विगतनगर लगेको थियो । त्यसको दुईदिन अघि उनलाई संक्रमण पुष्टि भएको भट्टारले बताए ।

त्यस्तै शिवसताथी ४ का ८६ वर्षीय वृद्धसहित प्रसाईको आहतवार दिउँसो कोरोना संक्रमणबाट मृत्यु भएको छ ।

बिर्तामोडको मनमोहन हस्पिटलमा उपचाररत प्रसाईको अवस्था गम्भीर बनेपछि उपचारका लागि विगतनगर ल्याई गर्दा बाटोमा मृत्यु भएको नगरपालिकाका प्रवक्ता नविन रजमले बताए । शनिवार जिल्लामा चार जनाको मृत्यु भएको

थियो । सोहीै कोरोना संक्रमणबाट मृत्यु हुनेको सङ्ख्या दमकमा २३ र जिल्लामा ६५ पुगेको छ ।

भापाका बसिप ७१ वर्षीय भापामा आहतवार एकीडन ७६ जना कोरोना संक्रमित धरिएका छन् । संक्रमितमध्ये कमल गाउँपालिका र गौराह नगरपालिकामा समान १५-१५ जना छन् भने पालिका नखुलेका १६ जनामा पनि संक्रमण पुष्टि भएको छ ।

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका अनुसार संक्रमितहरू २८ महिला र ४८ जना पुरुष हुन् । संक्रमितहरू सबै स्थानीय बासिन्दा हुन् । गौराह नगरपालिकामा ७ महिला र ८ पुरुष, बिर्तामोडमा २ महिला र ७ पुरुष, मेचीनगरमा

३ पुरुष, अर्जुनधाराका एक पुरुष, दमकमा ६ महिला र ७ पुरुष, कचनकवलमा १ महिला र कमल गाउँपालिकामा १ महिला र ८ पुरुषमा संक्रमण पुष्टि भएको हो ।

जसले, शिवसताथीमा ३ पुरुष, गीर्गञ्जमा २ पुरुष तथा ७ महिलासहित ९ जना संक्रमितहरूको पालिका खुल्न सकेको छैन । आहतवार १० वटा पालिकाका ७६ जनामा संक्रमण पुष्टि भएको हो । हालसम्म जिल्लामा २ हजार ५८९ जनामा कोरोना संक्रमण भएको छ भने १ हजार ५८८ जना निको भएका छन् । हाल सक्रिय संक्रमितको सङ्ख्या ९३७ रहेको छ ।

बिर्तामोड नगरपालिका नगर कार्यालयको कार्यालय १ त. प्रदेशको सचिवालय
रिक्तद्वैती जोगी, जेठ बहादुर राईको साजसजा जरी उदरिचको

७ दिने सूचना

साथिक अन्तराष्ट्रिय गाविस वडा नं. ३ हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. ५ बस्ने श्री कर्ण बहादुर नगरले निजका नाममा वडा कार्यालय रहेको उपायल कर्मोक्ति जेठामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाई भनी विवेचन तथा घर नक्सा चेरा गर्नु भएकोमा तपाईं सचिवालयको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को उपधारा १ च २ प्रयोगको लागि यो ७ (सात) दिने सूचना तथा सचिवालय ५, श्री टिपापेची ओली ५, श्री मेघ बहादुर राई को जेठा लगायत सार्वजनिक हानी नोक्सानी हुन्छ वा हुँदैन । यदी हुन्छ भने यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले तपाईं ७ दिन भित्र प्रमाण सहित आउनु हुला । अन्यथा निजय कर्मोक्ति भई जानेछ ।

जमा गरेको रकम	सिद्द नं.	जिमा नं.	वेतनका	नक्सा नं.	मुद्रापा प्रकृतित मिति	सुचिप मिति
बिर्तामोड ५५५५	१०८/१५	५२५	२५५.५५	२०००/०२/२५	२०००/०२/२५	२०००/००/२१

बिर्तामोड नगरपालिका नगर कार्यालयको कार्यालय १ त. प्रदेशको सचिवालय
जेठ बहादुर राई, प्रकाश खडिगतको साजसजा जरी उदरिचको

७ दिने सूचना

साथिक अन्तराष्ट्रिय गाविस वडा नं. ३ हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. ५ बस्ने श्री सेवीनामा लिम्बु ले निजका नाममा वडा कार्यालय रहेको उपायल कर्मोक्ति जेठामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाई भनी विवेचन तथा घर नक्सा चेरा गर्नु भएकोमा तपाईं सचिवालयको उपस्थिति नरहेकोले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को उपधारा १ च २ प्रयोगको लागि यो ७ (सात) दिने सूचना तथा सचिवालय ५, श्री मेघ बहादुर राई उ. श्री प्रकाश खडिगतको को जेठा लगायत सार्वजनिक हानी नोक्सानी हुन्छ वा हुँदैन । यदी हुन्छ भने यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले तपाईं ७ दिन भित्र प्रमाण सहित आउनु हुला । अन्यथा निजय कर्मोक्ति भई जानेछ ।

जमा गरेको रकम	सिद्द नं.	जिमा नं.	वेतनका	नक्सा नं.	मुद्रापा प्रकृतित मिति	सुचिप मिति
बिर्तामोड ५५५५	१०८/१५	५२५	२२८.५२	२०००/०२/२५	२०००/०२/२५	२०००/००/२१

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ ।)

पूर्वाञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो ग्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्मन्हुओस ।

मूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

हाडजोनी तथा नशाका समस्याहरूको बिना अप्रेसन सफल उपचार

सफलतापूर्वक उपचार हुने समस्याहरू

डाइ, गार्थन कम्मर दुखे डिस्क प्रोत्र्याप्स, हड्डी बिडिएको नशा क्यापिएको बाप, आर्थराइटिस, पृष्टा, जोनी दुखे, घुँइक एन्डिड ब्रुको शरीरका विभिन्न अङ्ग क्रमभ्रमाउने, पोलने, लाटो हुने पाएन्स, पिनास, ग्यास्ट्राइटिस, कठिनयत, टाउको दुखे, डिप्रेसन, अन्तिमा प्यारालाइसिस, शरीरको एक अङ्ग वा दुबै अङ्ग रचने, मुञ्च बाँडिएको

सम्पर्क: **स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल प्रा.लि.**
कनकाई रोड (कनकाई कलेजसँगै) बिर्तामोड (भापा) फोन : ०२३-५४०९२३, ९८५२६७५०३३